

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
ของเกษตรกรชนเผ่าปกาเกอะญอ บ้านแม่สาขนาเลา
ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายพิรพัฒน์ ธรรมแงะ

ปริญญา

ศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นสพ. ภาวิน ผดุงทศ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. นพ. พงศ์เทพ วิวรรณนเดช กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอันตราย จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร
ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการ
ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรชนเผ่าปกาเกอะญอ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการ
ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช กับปัจจัยต่างๆ ได้แก่ เพศ กลุ่มอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา
สูงสุด รายได้ของครอบครัว และการเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย
จากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการเจาะจงเลือกประชากรที่ขึ้นทะเบียน
เป็นเกษตรกรทำหน้าที่หลักในการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ทุกหลังคาเรือนทั้งหมด 46 ครัวเรือน
จำนวน 132 คน วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และ วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้การ
ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบใช้ตัวแปรหุ่น

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรชนเผ่าปกาเกอะญอ มีพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจาก
การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในระดับปานกลาง ร้อยละ 70.5 พฤติกรรมที่เกษตรกรปฏิบัติไม่ถูกต้อง
ได้แก่ การผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในที่อับ ใช้มือเปล่าในการผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ไม่สวม
แว่นตา ไม่สวมอุปกรณ์ครอบจมูกและปาก หยุดพักสูบบุหรี่ ดื่มน้ำ หรือรับประทานอาหารใน
ระหว่างฉีดพ่น ใช้ปากเป่า หรือดูดหัวอุปกรณ์ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เมื่อมีสิ่งอุดตัน รวมถึง

การพักรับประทานอาหารโดยไม่เปลี่ยนเสื้อผ้า ทูบและทำลายภาชนะที่บรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้หมดแล้ว ล้างอุปกรณ์ หรือภาชนะที่ใช้ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น บ่อน้ำ ลำคลอง แม่น้ำ สระน้ำ และเข้าป่าดู หรือตรวจสอบแมลงศัตรูพืชทันที วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกำบังอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และปัจจัยต่างๆ พบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลต่อพฤติกรรมกำบังอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ คือ หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ควรสร้างความเข้าใจ และมีส่วนร่วม ในการสร้างความตระหนักถึงการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ให้เกิดความสำนึกร่วมกันในการส่งเสริมพฤติกรรมของเกษตรกรที่ถูกต้อง เพื่อความยั่งยืน ส่งผลต่อความปลอดภัยของเกษตรกร และสภาวะสิ่งแวดล้อม

Independent Study Title Hazard Protection Behavior from Using Pesticides of
Pga K' nyau Farmers at Mae Sai Na Lao Village, Long Kod
Subdistrict, Phrao District, Chiang Mai Province

Author Mr. Piripat Thummangae

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Asst. Prof. Dr.Pawin Padungtod Chairperson
Assoc. Prof. Dr.Phongtape Wiwatanadate Member

ABSTRACT

This study was a descriptive study with the objectives to evaluate the hazard protection behavior from using pesticides in Pga K' nyau farmers and the relationship between hazard protection behavior from using pesticides and factors associated including sex, levels ages, marital status, education levels, income, and the previous training on agrochemical. Data from a total 132 persons using pesticides in all 46 families in village were collected using questionnaire and were analyzed using descriptive and linear regression analysis.

The results showed that 70.5 % of the hazard protection behavior from using pesticides Pga K' nyau farmers was in a moderate level particularly incorrect practices mixing chemical in close place, bare hand in mixing chemical agents, do not use glasses, do not use mask, smoking, drinking, or eating during administration of agrochemical agents, using mouth to blow and to aspirate administration container, having a meal without changing cloth, destroy chemical container, washing administration container with public water source, and to intervene using pesticides instantly, the farmers education levels elevated hazard protection behavior from using pesticides.

Both government and private sectors should promote the understanding and participate in the education of pesticide user regarding the hazard associated. In order to create mutual understanding and promote sustainable agricultural practice and environment.

All rights reserved